

မုန့်ဇီးဖြေး
မန္တလေးသို့ သွားနေသည်
နှင့်
အခြားအတွေးစာစုများ

အက်ဆေးဟု ဆိုပါရစေ

ယခုတလောတွင် ကျွန်တော်က ရိုသေချစ်ခင်ရသည့် လူကြီးသူမ စာရေးဆရာ အချို့၏ စာအုပ်များ တွင် အမှာ စာ ရေးရေးနေခဲ့ရသည်။ စင်စစ် မိမိထက် ဝါ၊ သမ္ဘာ ရင့်သန်သော စာရေးဆရာတို့ ၏ စာအုပ်တွင် အမှာ စာရေးရန် ကျွန်တော် မဝံ့ပါ။ မရေးချင်ပါ။ သို့သော် ကျွန်တော်က ‘အစ်မ’ ဟု ခေါ်ရသည့် ဆရာမ မနှင်းဖွေးက သူ့စာအုပ်တွင် အမှာ ရေးပေးရန် ပြောသောအခါ ကျွန်တော် မငြင်းနိုင်ပါ။

ဆရာမက ‘အတွေးစာစုများ’ ဟူ၍ အမည်ပေးထားသော စာမူတစ်ထပ်ကြီးကို ကျွန်တော်ထံသို့ ပို့ပေးလိုက်သဖြင့် ဖတ်ရပါသည်။ အမှာရေးဖို့ ရာ ဖတ်ကိုဖတ်ရမည် ဖြစ်သဖြင့် ‘ဖတ်ရသည်’ ဟု ဆိုလိုက်သော်လည်း ထိုသို့ဖတ်နေရင်းက ကျွန်တော်သည် ‘ဖတ်ရခြင်း’ မဟုတ်ဘဲ ‘ဖတ်ခွင့်ရခြင်း’ ဖြစ်ကြောင်း သတိပြုမိလာပါသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် သည် စာမျိုးမှာ ကျွန်တော် ဖတ်ချင်နေသည့် စာအမျိုးအစား ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာမ မနှင်းဖွေး၏ ‘အတွေးစာစု’ တွင် စာမူ ၁၆ ပုဒ် ပါသည်။ He alth for All မဂ္ဂဇင်းတွင် ပုံနှိပ်ဖော်ပြခဲ့သော စာမူအများ စု ပါသည်။ မဂ္ဂဇင်းတွင် ပုံနှိပ်ဖော်ပြခဲ့စဉ်က ဆရာမ၏ စာမူတွေကို အယ်ဒီတာက မည်သည့်စာပေ အမျိုးအစား၌ ထည့်သွင်းဖော်ပြသည် ကို မသိရသော်လည်း ဆရာမက သူ့စာမူတွေကို ‘အတွေးစာစု’ ဟု ဆိုထားသည်။ ‘အတွေးစာ

စု' ဆိုတာ ဘာလဲ။

ကျွန်တော်ကတော့ဖြင့် ဆရာမ၏ စာတွေကို
အက်ဆေးလေးတွေအဖြစ် သိမှတ်ခံစား၍ ဖတ်ခဲ့ပါသည် ။

ပထမစာမူ 'မန္တလေးသို့ သွားနေသည် ' ကို ဖတ်ပြီးသည့်အခါ အက်
ဆေးနဲ့ တူလိုက်တာ၊ အက်ဆေး ဖတ်ရသလိုပါပဲဟု
သိမှတ်ခံစားလိုက်မိပြီး အဌမမြောက်စာမူ 'ကျွန်မချစ်သောသစ်ပင်' ကို
ဖတ်ပြီးသည့်အခါ 'ဒါကို အက်ဆေးလို့ ခေါ်ရမှာ မဟုတ်ဘူး လား' ဟု
တွေးဆလိုက်မိပါသည် ။

'မန္တလေးသို့ သွားနေသည် ' ကို 'ပစ္စည်းဥစ္စာဆိုတာ သေရင် ကိုယ့်
နောက် မပါဘူး' ဆိုသည့် စကားဖြင့် အစချီလျက် လူတစ်ယောက်
မွေးဖွားသည် မှ သေလွန်သည် အထိ 'ဘဝခရီး' ကို ရန်ကုန်-
မန္တလေးသွား မီးရထားခရီးနှင့် ရူပက ပြုထားသည် ။

ရုံပိုင်ကြီးက လက်မှတ်ဖြတ်ပေးတော့ တွဲနံပါတ်၊ ခုံနံပါတ် တပ်ပေး
လိုက်သည် ။ လက်မှတ် ရသည် နှင့် ဒီနေရာ ငါ့နေရာ၊ ဒါငါ့ထိုင်ခုံ ဟူ၍
သဘောပိုက်လိုက်ကြသည် ။ သို့သော် ဒိုက်ဦး၊ ဖြွန်တန်ဆာ၊ ညောင်
လေးပင် အရောက်တွင် ခရီးက လေးပုံတစ်ပုံ ရောက်ပြီ။ တောင်ငူဆိုလျှင်
တစ်ဝက်ကျိုးပြီး ကျောက်ဆည်လောက်တွင် ခရီး လေးပုံ သုံးပုံ ရောက်
ပြီ။ ခရီးပေါက်လာခြင်းမှာ စင်စစ် မိမိတို့ ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုတွေ
တဖြည်းဖြည်း ယုတ်လျော့လာခြင်း ဖြစ်ကြောင်း နာကြားခဲ့သော တရား
တစ်ပုဒ်က သတိပေးသည် ။ ထို့ကြောင့် သိပ်မလျော့မီ လှူကြ။ တရား
သားက ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ရှင်းလင်းလှပါသည် ။ ဆရာမက အသက်
၆၀ တန်းဆိုတော့ သူ့ခရီးကို ကျောက်ဆည်ရောက်ပြီ ခန့်မှန်းသည် ။
အက်ဆေးတစ်ပုဒ် အနေဖြင့်ဆိုလျှင် အက်ဆေးဆရာ

ကိုယ်ထင်ပြုလာခြင်း ဖြစ်သည်။ ။

သူ နေထိုင်သည့် နေရာကို ပြန်စဉ်းစားကြည့်တော့ အထက်တန်းတွဲ မဟုတ်၊ ပထမတန်း ဟူ၍ လည်း မဆိုနိုင်၊ ရိုးရိုးတန်းဟု ဆိုရမည့်တိုင် လုံလုံခြုံခြုံ ခုံနေရာလေး တစ်ခုနှင့်ဆိုတော့ ကျေနပ်နိုင်သည်။ ။ ခုံနေရာ မရ၍ ကြမ်းပြင်မှာ ထိုင်ပြီး သူများ နင်းတာ၊ ကျော်တာ၊ ခွတာ ခံနေရသူ များ နှင့် စာလျှင် ကိုယ် ရရှိသော နေရာ၌ ကျေနပ်ကြည်ဖြူ နိုင်သည်။ ။ ခရီးမတ်တတ် လမ်းခုလတ်မှာ ဆင်းသွားခဲ့ရသူများ လည်း တွေ့ခဲ့ရသည်။ ။ သူတို့ နှင့်စာလျှင် မိမိက ကျောက်ဆည်အထိ ရောက်ခဲ့ပြီးပြီ။ မန္တလေး မရောက်ခင် မိမိလည်း ‘ခရီးဆုံး’ သွားနိုင်သည်။ ။ မန္တလေး မရောက်ခင် လှူနိုင်သမျှ လှူဦးမှ ပါပဲလေဟု တွေးသည်။ ။

‘ကိုယ် ဆင်းရဲတဲ့ အခါ ရထားထိုင်ခုံ ဖြုတ်ယူသွားလို့ မရပေမဲ့ ကိုယ့် ရဲ့ ဒါနဆိုတဲ့ အထုပ်ကလေးကိုတော့ လက်က အသာဆွဲဆင်းသွားလို့ ရ တယ် မဟုတ်လား’

စာရေးဆရာက ကိုယ်ထင်ပြုခဲ့ခြင်းနှင့် ကျစ်လျစ်ထိမိသော အဆုံးသတ် စာပိုဒ်ကလေးကြောင့် အက်ဆေးနဲ့ တူလိုက်တာဟု သိမှတ်ခံစားလိုက်မိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။

‘ကျွန်မချစ်သော သစ်ပင်’ တွင် အုန်းပင်နှင့် ဆီးပင်ကို နှိုင်းယှဉ်ပြသည်။ ။ အသွင်သဏ္ဌာန်၊ အနှစ်သာရနှင့် အသုံးတည့်မှု (အကျိုးပြုမှု) တို့ ကို ယှဉ်ပြပုံမှာ အသေးစိတ် လွန်းသဖြင့် စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းရုံမက ပြီးစရာလည်း ကောင်းသည်။ ။ အုန်းပင်ကို မချစ်မနှစ်သက်စဖွယ်၊ ဆီးပင်ကို ချစ်နှစ်သက်စဖွယ်ဖြစ်အောင် ပြောပြနေပုံက ဆရာမသည် ဆွဲချတစ်လှည့်၊ အကျိုးဆောင် ရှေ့နေ တစ်လှည့် လျှောက်လဲချက် ပေးနေသလားဟု ထင်ရလောက်အောင်ပဲ ဖြစ်ပါသည်။ ။ သည် တစ်ပုဒ်တွင် မှ

အပြောစကားပြေ မဟုတ်ဘဲ အရေးစကားပြေနှင့် ရေးဖွဲ့ထားသဖြင့်လည်း ဖတ်ရသည် မှာ ပို၍ စေးစေးပိုင်ပိုင် ရှိသည် ဟု အောက်မေ့မိပါသည်။ ။ အုန်းပင်ကို မချစ်ကြောင်း၊ ဆီးပင်ကို ချစ်ကြောင်း ခပ်ရဲရဲ ပြောပြီးနောက် ဆရာမက အကယ်၍ သာ သစ်ပင်တစ်ပင် ဖြစ်ရမည် ဆိုလျှင် ချစ်စရာကောင်းသည့် ဆီးပင်လေး တစ်ပင်သာ ဖြစ်လိုက်ချင်ကြောင်း ပြောလိုက်ပုံမှာ အကြည်ဓာတ်ကလေးနှင့် စိုလိုက်နေသည်။ ။

ဆရာမသည် ဝတ္ထုတိုများ စွာ အောင်အောင်မြင်မြင် ရေးဖွဲ့ခဲ့ပြီးသော စာရေးဆရာမ တစ်ဦး ဖြစ်သည် ကို ပြောပြစရာ မလိုတော့ဟု ထင်ပါသည်။ ။ လက်ကျကောင်းသည့် ဝတ္ထုတိုဆရာက ဝတ္ထုတို မဟုတ်သည့် စာပေ အမျိုးအစား တစ်ရပ်ကို ရေးသည့်အခါ ဝတ္ထုတိုလက်က မဖုံးနိုင် မဖိနိုင် ပေါ်လွင်လာတတ်သည့် သဘောကို စာမူအချို့တွင် တွေ့ရပါသည်။ ။ ဒိုင်ယာလော့ခ် (အပြန်အလှန် စကားပြောခန်း) များ တွင် ဝတ္ထုတိုဆရာ တစ်ယောက်၏ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာမှုကို အထင်းသား မြင်ရပါသည်။ ။ အမှ ညှိတဝင်းဝင်း သစ်သီး၊ နှစ်ရာတန်ပရဟိတ၊ သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မသကာ၊ ဝတယ်ဆိုတာ လွယ်ပါတယ် တို့ ကို ဝတ္ထုတိုဟု တစ်ထစ်ချ မဆိုသာနိုင်စေကာမူ ဝတ္ထုတိုဘက်သို့ တော်တော်ကို ယိမ်းနေသည့် စာစုများ ဖြစ်သည် ဟု အောက်မေ့မိပါသည်။ ။

‘စာပေဂျာနယ်’ တစ်ခေတ်တွင် ဆရာမ၏ ‘ဤပုံကိုကြည့်၍ ဝတ္ထုရေးပါ’ ဟူသော စာတစ်ပုဒ်ကို ကျွန်တော် တော်တော်စွဲလမ်း ခဲ့ပါသည်။ ။ ဝတ္ထုမဟုတ်ပါ။ စာပေဂျာနယ်ကလည်း ဝတ္ထုတိုအဖြစ် ပုံနှိပ်ဖော်ပြခဲ့သည် မဟုတ်ပါ။ ထိုခေတ် ထိုအခါ စာပေစိစစ်ရေး၏ အကဲဆတ်မှုနှင့် မဂ္ဂဇင်းများ ၏ ရုန်းကန်မှုကို ပါးပါးနပ်နပ် ထင်ဟပ်ပြသည့် စာတစ်ပုဒ် ဖြစ်စေကာမူ ဝတ္ထုတိုလေး တစ်ပုဒ်ကဲ့သို့ သပ်ရပ်တိကျ၊ လှပနေသဖြင့် စွဲလမ်းနေခဲ့ခြင်း ဖြစ်တန်ရာပါသည်။ ။ ဝတ္ထုတို လက်သားကျနေသည့်

စာရေးဆရာတစ်ဦးက အခြားစာပေ အမျိုးအစားတစ်ခု ဖန်တီးတည်ဆောက် ရာတွင် ဝတ္ထုတိုညာဉ်ကို ရုတ်တရက် ဖျောက်ပယ်ရန် မလွယ်သည့်သဘောကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

စာမူ ၁၆ ပုဒ်တွင် အနှစ်သက်ဆုံး စာတစ်ပုဒ်ကို ရွေးခွင့်ရှိမည် ဆိုလျှင် ကျွန်တော်သည် ‘မှားမိသည့်ဝန်တာ’ ကို ပြတ်ပြတ်သားသား ရွေးချယ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ အပြက ရိုးရိုးလေး ဖြစ်ပါသည်။

စိတ်ရှုပ်၊ စိတ်ညစ်ညူးနေသည့် အချိန်နှင့် တိုက်ဆိုင်စွာပဲ ဆရာမ၏ အိမ်သို့ ဆွမ်းခံကြွ လိုကြောင်း ကိုယ်တိုင်လာရောက်၍ မေတ္တာရပ် (ကမ်းလှမ်း) သည့် ဦးဇင်းလေး နှစ်ပါးကို ‘ကန်တော့ဆွမ်းပါ’ လွယ်လင့်တကူ ငြင်းပယ်လိုက်မိသည် ကို စိတ်မကောင်းကြီးစွာ ဖြစ်မိနေစဉ် ‘သီတဂူ၏ ဘဝပုံရိပ် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ’ ကို ဖတ်လိုက်ရသည်။ စာသင်သားဘဝ ဆွမ်းကွမ်း ခက်ခဲနေသည့်အခါက ဆွမ်းဖိတ်သွားသော အိမ်က ငြင်းဆိုလိုက်သည့်အတွက် မျက်နှာပူလွန်း၊ ရှက်ခဲ့ရလွန်းသဖြင့် ခေါင်းငိုက်စိုက်ချ ပြန်ခဲ့ရပုံကို ဖတ်ရသောအခါ မိမိအိမ်သို့ ဆွမ်းဖိတ်သည့် ကိုယ်တော်နှစ်ပါးအား ငြင်းဆန် လိုက်မိသည် ကို တွေးမိကာ စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရုံမက နောင်တကြီးစွာ ရပုံကို ပြန်၍ ရေးဖွဲ့ထားခြင်းပဲ ဖြစ်သည်။ မဆန်းပြားလှပါ။ တကယ့်ကို ရိုးရိုးလေးပဲ ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် ဆရာမက သူ၏ နောင်တကို ရေးဖွဲ့ရာတွင် ခမ်းနားလှသည် ဟု အောက်မေ့မိ ပါသည်။ သဒ္ဒါတရားကြောင့် ပို၍ ခမ်းနားသိုက်မြိုက် သွားသည် လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဖြစ်တတ်ပါသည်။ ထိုသဒ္ဒါတရားတွင် ထပ်ချပ်မကွာ ကပ်ပါနေသည့် ဆင်ခြင်မှုနှင့် ဉာဏ်အမြော်အမြင်ကလည်း နောင်တကြီးစွာ ရခဲ့ခြင်းအတွက် ပို၍ ထိခိုက်ချက် ပြင်းစေသည် ဟု အောက်မေ့မိပါသည်။

ကျွန်တော် အနှစ်သက်ဆုံးအဖြစ် ရွေးချယ်ရသည့် အဓိက အကြောင်းရင်းတစ်ခု ရှိပါသေးသည်။ ယင်းမှာ စာရေးဆရာ၏ နေရာ ဖြစ်ပါသည်။ ။ ဝတ္ထု၊ ဆောင်းပါး အစရှိသည့် စကားပြေ အဖွဲ့များ တွင် စာရေးဆရာက မည်သည့်နေရာ၌ နေသည် ဆိုခြင်းမှာ ပြဿနာမဟုတ် ပါ။ အမှန်တရား နေရာ၊ အကောင်းနေရာ၊ သူရဲကောင်းနေရာ၊ အနိုင်ယူ ရသည့်နေရာ၊ မည်သည့် နေရာမှာ ပဲနေနေ ပြဿနာမဟုတ်ဟု ထင်ပါ သည်။ စာ၏ အလှကို မပျက်မယွင်းနိုင်ဟု ထင်မိပါသည်။ ။

အက်ဆေး သို့မဟုတ် ရသစာတမ်း တစ်ပုဒ်တွင် မူ စာရေးသူက ‘ကို ယ်ထင်ပြ’ ရပါသည်။ ။ စာရေးဆရာက ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ရပါသည်။ ။ ဝတ္ထုထဲက ‘ကျွန်တော်’ သည် စာရေးဆရာ ကိုယ်တိုင် မဟုတ်ပါ။ ကိုယ် တိုင် တွေ့ကြုံရသည် ကို ပြန်ရေးပြသည့် ဝတ္ထုဖြစ်သည့်တိုင် ‘ဝတ္ထုထဲက ကျွန်တော်သည် ‘ဇာတ်ကောင်’ ဖြစ်ပါသည်။ ။ ဇာတ်ကောင်သည် အနိုင် ယူလို့ ရပါသည်။ ။ သူရဲကောင်း ဖြစ်လို့ ရပါသည်။ ။ ‘ဟိတ် ငါလာတယ်၊ ငါမြင်တယ်၊ ငါအောင်ပွဲခံတယ်’ ဆိုသည် မျိုး ရေးပြ၍ တင့်တယ်ပါသ ည်။ ။ အကျည်းမတန်ပါ။ အက်ဆေး သို့မဟုတ် ရသစာတမ်းတွင် မူ စာ ရေးဆရာက ကိုယ်ထင်ပြရသည် ဖြစ်သောကြောင့် ‘ဟိတ် ငါလာတယ်၊ ငါမြင်တယ်၊ ငါအောင်ပွဲခံတယ်’ ဟု မော်ကြွား၍ မရပါ။ ဝင့်ဝါ၍ မရပါ။ မော်ကြွားဝင့်ဝါမှုသည် အက်ဆေးတစ်ပုဒ်၏ အလှကို ပျက်ယွင်း စေတတ်ပါသည်။ ။ အကျည်းတန် စေတတ်ပါသည်။ ။ ထို့ကြောင့် အက်ဆေး သို့ မဟုတ် ရသစာတမ်း တစ်ပုဒ်တွင် ‘စာရေးဆရာ ဘယ်နေရာမှာ နေသလဲ’ ဆိုသော အချက်သည် အလွန် အရေးကြီးပါသည်။ ။ အက်ဆေးဆရာ က အနာခံရပါသည်။ ။ ကျွန်တော်၏ ထင်မြင်ချက် ဖြစ်ပါသည်။ ။

‘မှားမိသည့်ဝန်တာ’ ကို ကျွန်တော့်အနေဖြင့် အနှစ်သက်ဆုံး ဖြစ်ရ သည် မှာ ထိုအချက်လည်း ပါဝင်ပါသည်။ ။

ဆရာမက သူ၏ စာများကို ‘အတွေးစာစု’ ဟူ၍ အမည်တပ်ထားပါသည်။ ။

ကျွန်တော်သာ ဆိုလျှင်ဖြင့် ‘မနှင်းဖွေး၏ အက်ဆေးများ’ ဟု အမည်တပ် ဖြစ်လိမ့်မည် ထင်ပါသည်။ ။ အတွေးစာစုနှင့် အက်ဆေး၏ အကွာအဝေး ဘယ်လောက်ရှိသလဲဟု စောကြော ကြည့်မိပါသည်။ ။ ဆရာမ၏ စာများကို ဦးစွာဖတ်ခွင့်ရသူ တစ်ဦးအနေဖြင့် စာမူအများ စုမှာ အက်ဆေးက ပေးသော အရသာကို ခံစားရသည် ဟု အောက်မေ့မိပါသည်။ ။

အလျင်ဦးစွာ ဖတ်ခွင့်ရခဲ့သည့်အတွက် ဆရာမကို ကျေးဇူးဆိုပါသည်။ ။ ။

မောင်ရင့်မာ (ကျောက်ကုန်း)
